

Цей посібник – про зміни. Його було розроблено в часи істотних політичних трансформацій у всьому світі, за яких мільйони людей почали шукати інший шлях управління своїми країнами й такі системи урядування, які б більшою мірою враховували потреби громадян. Зміст цього посібника передбачає надання інформації та ресурсів тим, хто має намір змагатися на виборах уперше, таким чином, щоб забезпечити появу й розвиток політичних альтернатив, а також зробити так, щоб голоси та занепокоєння громадян було почуто.

Проте політичні зміни є не завжди кардинальними. Системи залучення до урядування вимагають постійного оновлення та невинної участі тих, для служіння кому їх було створено. Постійне представлення нових ідей, нових людей та способів реалізації – саме це підтримує життєздатність та актуальність здорових політичних та урядових систем.

Авторки й автори цього посібника, серед яких багато (але не всі) походять із країн сталої демократії, починали свій професійний шлях як активістки й активісти, і до цього їх підштовхнуло бажання побачити зміни у власних країнах.

Тому авторки й автори сподіваються, що інформація та практичні завдання, які увійшли до цього посібника, знадобляться тим, хто бажає мати відповідальний і чутливий до потреб громадян уряд у широкому спектрі політичних систем та швидкоплинному середовищі. Наведені в посібнику приклади наближені до українських реалій, однак частина з них – гіпотетичні (умовні), і це допоможе адаптувати теоретичні знання до практичних цілей та завдань.

Мета цього посібника

Цей посібник розроблений як ресурс для різних цільових аудиторій, що включають:

- ✎ окремих політичних та громадських активісток/активістів, які прагнуть удосконалити свої навички організаторів та рушіїв змін;
- ✎ потенційних кандидаток/кандидатів, яким потрібна покрокова програма з планування та проведення виборчої кампанії;
- ✎ працівниць/працівників виборчих штабів, які шукають інструменти для раціонального управління ресурсами та цільовими групами виборців; а також
- ✎ активісток/активістів і лідерок/лідерів політичних партій, які розуміють, що добре проведена кампанія дозволяє зробити партію міцнішою та успішнішою.

Дванадцять тематичних модулів – це покрокове керівництво з підготовки, проведення та досягнення відмінних результатів у виборчих перегонах і подолання викликів для лідерок/лідерів, що є невід'ємним складником таких починань.

Нові можливості для жінок та молоді

Протягом багатьох років відстоюється позиція, що жінки, молодь та інші менш представлені групи повинні мати гучніший голос і більше можливостей у політиці та прийнятті рішень. Ґрунтовні дослідження й отримані дані нині підтверджують, що це – правильний курс; різноманітність і збалансованість у прийнятті рішень забезпечує справді іншу якість урядування, що її відчувають громадяни.

Жінки та молодь стали рушіями багатьох сучасних політичних змін. Та й теперішнє молоде покоління – одне з найчисельніших в історії.

Незважаючи на це, жінки та молоді люди й досі зустрічають перешкоди на шляху до столу прийняття рішень та визначення авторитетів. Цей посібник розроблений також і для них та для інших недостатньо представлених груп, у ньому подані конкретні рекомендації та вправи з подолання цих перешкод на шляху до досягнення політичних цілей.

У цьому посібнику використана ґендерно-чутлива мова, адже й жінки, і чоловіки можуть обіймати однакові посади в громадських організаціях, політичних партіях та на державній службі. Тому ви знайдете в посібнику фемінітиви «кандидатка», «депутатка», «лідерка», «активістка» та ін. У деяких випадках у множині вжиті іменники чоловічого роду, наприклад «виборці», які включають і чоловіків (виборців), і жінок (виборчинь). Кабінет Міністрів України Постановою від 22.05.2019 р. №437 «Питання українського правопису» схвалив Український правопис в новій редакції, офіційно закріпивши, зокрема, використання фемінітивів в українській мові.

Як використовувати цей посібник

Цей посібник скомпонований так, щоб забезпечити якомога більшу гнучкість. Дванадцять тематичних модулів, із яких складається посібник, можна:

- ✎ використовувати окремо й самостійно, за однією індивідуальною темою;
- ✎ об'єднувати в будь-яких комбінаціях; або
- ✎ використовувати в єдиному пакеті для здійснення комплексного стратегічного планування під час виборів.

Кожен модуль починається зі стислого опису запропонованих тем, аби допомогти читачкам/читачам визначити, який із модулів буде найактуальнішим. Також є окремі практичні вправи, які політичні активістки/активісти можуть використати для навчання колег по партії або активісток/активістів, а також для підготовки стратегічного плану кампанії чи посилення внутрішньої спроможності та вдосконалення виборчих навичок. Додаткові навчальні матеріали можна знайти українською мовою на веб-сайті «Жінки – це 50% успіху України» <http://50vidsotkiv.org.ua/publications/navchalni-materiali/> та англійською мовою на веб-сайті НДІ за адресою: www.ndi.org.

Теми подані послідовно, отже ті, хто хоче підготувати цілісний стратегічний план, можуть почати з Модуля 1 та пройти весь шлях до Модуля 12. Також читачки й читачі посібника можуть обирати найактуальніші, на їхню думку, теми. Матеріали можна комбінувати й використовувати окремо, за виключенням Модулів 3 та 4, де подана стратегія, визначення цільових груп виборців та контактування з виборцями. Ці два модулі потрібно опрацювати разом, адже вони тісно пов'язані за змістом.

Подяки

Цей посібник – частина сталого зобов'язання НДІ щодо розширення можливостей для політичної участі, а також він спрямований на розвиток тренерок/тренерів і лідерок/лідерів із багатьох політичних сил та країн.

Авторки й упорядниці цього посібника хотіли б подякувати всім, хто допоміг зі змістовим наповненням, та побажати тим, хто буде використовувати посібник, усього найкращого в політичних прагненнях. До нас долучилися: Анкута Абрудан (Ancuta Abrudan), Карло Бінда (Carlo Binda), Франческа Бінда (Francesca Binda), Сихем Боджи (Siham Bojji), Огнян Бояджієв (Ognian Boyadjiev), Джонас Секуоліс (Jonas Sekuolis), Баррі Фріман (Barrie Freeman), Джефрі Фокс (Jeffrey Fox), Керолайн Хаббард (Caroline Hubbard), Джулі Хьюз (Julie Hughes), Джон Майзнер (John Maisner), Сьюзен Маркхем (Susan Markham), Лайза Маклін (Lisa McLean), Кетрін Міллер (Katherine Miller), Даніель Мітов (Daniel Mitov), Лонні Періс (Lonny Paris), Ніколь Рауселл (Nicole Rowsell), Саммі Сінсгеймер (Sammi Sinsheimer), Рейчел Вестон (Rachel Weston), Ліндсей Уоркмен (Lindsay Workman), Мурад Зафір (Murad Zafir) та Вікі Цвайн (Vicky Zwein). Дякуємо за численні листи, а також наголошуємо на початковому внеску в роботу від керівників Voix des Femmes та Jeunesse Sans Frontieres у Тунісі й Committee for Women's Political Empowerment та Nahar Ashabab/Молодіжного тіньового кабінету в Лівані. Особлива подяка Миряні Ковачевич (Mirjana Kovacevic), яка написала супровідні інструкції для тренерок/тренерів. Наступні учасниці/учасники тренінгів для тренерок/тренерів із проведення шкіл виборчих кампаній стали першими, хто використав цей матеріал та протестував його у своїх країнах: Муат Абу Далу (Muath Abu Dalu), Ібрагім Абу Новара (Ibrahim Abu Nowarah), Хушам Абдул Рахман (Husham Abdul Rahman), Юмна Аль Асваділ (Yumna Al Aswadil), Сахар Аль-Хамлі (Sahar Al-Hamli), Фатіма аль-Рашиді (Fatima Al-Rashidi), Маріам Аль Шамі (Mariam Al Shami), Абдулгаліл аль-Суфі (Abduljalil Al-Soufi), Нафіса Аль-Ушалі (Nafissa Al-Weshali), Сіяда Аззабі (Siyada Azzabi), Вафаа Бані Мустафа (Wafaa Bani Mustafa), Саміра Белькадхі (Samira Belkadhi), Бара ЕльВані (Bara ElWani), Хамді Халіфа (Hamdi Khalifa), Асма Меремрія (Asma Meramria), Камел Мезіані (Kamel Meziani), Чаді Начабє (Chadi Nachabe), Ахмед Обайд (Ahmed Obaid), Фатіма Раббуз (Fatima Rabbouz), Марва Рдіфі (Marwa Rdifi), Ауні Сулаєман (Auni Sulaeman), Турія Таджеддін (Touria Tajeddine). Ми пишаємося їхньою роботою як тренерок/тренерів і дякуємо за їхній внесок.

Модуль 12 цього посібника було адаптовано з Посібника для кандидатів Академії лідерства та виборчих кампаній, розроблений НДІ в Кенії у 2011 році. НДІ висловлює подяку авторкам і авторам цього модуля.

Офіс НДІ в Україні висловлює особливу подяку тим, хто готували українську версію посібника. Зокрема, нам допомагали: Валерія Мендес з перекладом з англійської, Вікторія Подгорна з адаптацією прикладів, наведених у посібнику, до українського контексту, Лариса Кобелянська, Ірина Музичук, Марина Свалова та Іванна Фединчук з редагуванням. Наступні співробітники і співробітниці НДІ в Україні також долучилися до редагування посібника: Ієн Т. Вудвард (Ian T. Woodward), Олена Єна, Олександр Жека, Тетяна Карась, Вікторія Кіш, Софія Котенко, Джон Ловдал (John Lovdal), Юлія Матвієнко, Анна Палагіна, Лариса Радченко, Онисія Синюк, Марія Веселовська та Анастасія Яновицька. Офіс НДІ дякує нашим колегам за цінний внесок в роботу над цим посібником.

Офіс НДІ в Україні висловлює окрему подяку за блискучу роботу дизайнерської команди під керівництвом Анни Зварич, яка увесь тривалий час підготовки посібника демонструвала професійний, якісний та відповідальний підхід до верстки посібника.

Будемо дуже вдячні за всі відгуки щодо змісту та зручності використання і просимо надсилати їх електронною поштою на адресу ukraine@ndi.org.

Поклик до політичного лідерства – надзвичайно важливий. Він вимагає сили, відданості та здатності вчитися як на успіхах, так і на невдачах. Хай щастить!

**Довідка
про Національний Демократичний Інститут
Міжнародних Відносин (НДІ)**

Національний демократичний інститут (НДІ) – неприбуткова, політично незаангажована неурядова організація, що реагує на прагнення людей у всьому світі жити в демократичних суспільствах, які визнають і підтримують основоположні права людини.

З моменту свого заснування у 1983 році НДІ та його місцеві партнери працювали задля підтримки та зміцнення демократичних інститутів і практик шляхом посилення політичних партій, громадських організацій та парламентів, гарантування справедливих виборів і сприяння участі громадян, відкритості та підзвітності уряду.

Залучивши працівниць/працівників та волонтерів-політичних діячок і діячів із понад 100 країн світу, НДІ об'єднує людей та групи для обміну думками, знаннями, досвідом, а також експертною інформацією. Партнери дізнаються про широкий спектр передових практик міжнародного демократичного розвитку, які можна адаптувати до потреб їхніх країн. Багатонаціональний підхід НДІ посилює його ключову тезу: хоча не існує єдиної демократичної моделі, певні основні принципи спільні для всіх демократій.

У своїй роботі Інститут підтримує принципи, закріплені в Загальній декларації прав людини. Це також сприяє розвитку інституціолізованих каналів комунікації серед громадян, політичних установ та виборних посадових осіб і зміцнює їхню здатність підвищувати якість життя всіх громадян.

НДІ відкрив офіс у Києві у вересні 1992 року. З того часу Інститут сприяє розвитку демократії в Україні шляхом зміцнення політичних партій, спостереження за виборами, розвитку громадянського суспільства, посилення участі жінок у політиці, програм роботи з урядовими структурами та парламентом, а також проведення досліджень громадської думки.

Щоб отримати додаткову інформацію про НДІ, будь ласка, відвідайте www.ndi.org.

Цей посібник уперше опублікований за кошти гранту, наданого Державним департаментом США. Думки, дані та висновки, наведені в ньому, належать авторкам і авторам та не завжди відображають позицію Державного департаменту США.

Canada

Переклад та публікація посібника українською мовою здійснені за фінансової підтримки Уряду Канади через Міністерство міжнародних справ Канади. Думки, висловлені в ньому, належать авторкам і авторам та не завжди відображають погляди Міністерства міжнародних справ Канади та Уряду Канади.

Редагування, дизайн та публікація посібника українською мовою здійснені завдяки щедрій підтримці британського народу через Департамент міжнародного розвитку Великої Британії в рамках Фонду розвитку ефективного врядування (Good Governance Fund). Думки, висловлені тут, належать авторкам і авторам та не завжди відображають погляди Департаменту міжнародного розвитку або Уряду Її Величності.

Публікація посібника українською мовою стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через програму «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), яка адмініструється організацією Всесвітні Громади (Global Communities) та фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст посібника є відповідальністю Національного Демократичного Інституту (NDI) і не обов'язково відображає точку зору Global Communities, програми DOBRE, USAID чи уряду Сполучених Штатів Америки.

Авторське право © 2019 Національний Демократичний Інститут (НДІ). Усі права захищені.

Видання друге, доповнене та перероблене

Частини цієї публікації можуть бути відтворені та/або перекладені з некомерційною метою за умови, що НДІ буде зазначений як джерело матеріалу та будуть надані копії будь-яких перекладів.